

رافع بن خدیج

۲۴۱

در بعضی از مجموعه‌های حدیثی گردآوری شده است (برای نمونه **حُمَيْدِی**، ج ۱، ص ۱۹۸-۲۰۰؛ **طَبَرَانِی**، ج ۴، ص ۲۳۸-۲۸۸).

در جریان فتوحات، نام او در جریان فتح اصفهان ذکر شده است (→ **ابوالشیخ**، ج ۱، ص ۲۵۱؛ **ابونعم اصفهانی**، ج ۱، ص ۴۴). بنابر روایتی، رافع در روزگار عثمان به امارت یمامه منصوب شد (→ **ابن شبہ نمیری**، ج ۳، ص ۹۷۰)، اما براساس نقلی که طبری (ج ۴، ص ۲۸۵) آورد است، او با عثمان اختلاف نظر داشت و عثمان او را تبعید کرد. در روایتی دیگر آمده است که در جریان محاصره خانه عثمان، او در مدینه بود و به همراه دو پسر و غلامش در آن حادثه حضور داشت و در دفاع از عثمان، زخمی که از جنگ احمد در بدنه داشت، تحریک شد (→ **ابوالشیخ**، ج ۱، ص ۲۵۲؛ **ابونعم اصفهانی**، ج ۱، ص ۶۸). برخی منابع او را از کسانی معرفی کرده‌اند که با علی عليه‌السلام بیعت نکرده‌اند (→ **طبری**، ج ۴، ص ۴۳۰؛ **مسعودی**، ج ۳، ص ۹۷)، اما در منابع رجالي شیعه نام رافع در زمرة اصحاب امام علی عليه‌السلام آمده است (برای نمونه → **طوسی**، ص ۶۳؛ **تقریشی**، ج ۲، ص ۲۳۱). رافع در جنگ صفين، در سپاه علی عليه‌السلام بود (→ **ابن عبدالبار**، ج ۲، ص ۴۸۰؛ **ابن اثیر**، ج ۲، ص ۲۲۵) و او را از شاهدان آن حضرت در نامه حکمت دانسته‌اند (→ **نصرین مذاхم**، ص ۵۰۷؛ **دینوری**، ص ۱۹۶).

ابن قتبیه (همانجا) وصفی از سیمای ظاهری او آورده است. رافع فرزندان متعدد داشت که **ابن سعد** (ج ۵، ص ۲۵۶-۲۵۸) نام آنها را ذکر کرده است. **ابن اثیر** (همانجا) در اشاره‌ای کلی گفته است بعدها از نسل او، کسانی در مدینه و بغداد بوده‌اند. شهرت اصلی رافع به سبب نزول آیه ۱۲۸ سوره نساء درباره اختلاف او و یکی از همسرانش، ام‌عمریس دختر مسلمانین سلمه است. پس از آنکه رافع با دختری جوان ازدواج کرد، از او طلاق گرفت و سپس، با شرایطی با او مصالحة کرد. پس از مدتی آنها از یکدیگر جدا شدند و آیه در پی آن نازل شد (→ **صیعنای**، ج ۶، ص ۳۲۸؛ **ابن ابی شیبه**، ج ۳، ص ۳۲۸).

رافع به روایتی در ۷۳ و بنابر خبری دیگر، در ابتدای ۷۴ و در ۸۶ سالگی در مدینه درگذشت (→ **ابن قتبیه**، ص ۳۰۷؛ **ابن عبدالبار**، همانجا؛ **مزئی**، ج ۹، ص ۲۵). **ابن حجر عسقلانی** (ج ۲، ص ۴۳۷) درگذشت او را در دوران معاویه (حکم: ۴۱-۶۰) ارجح دانسته است، اما خبری که **ابن سعد** (ج ۲، ص ۳۷۲) درباره وصف رافع از این عباس (متوفی ۶۸) پس از درگذشت او آورده، مؤیدی است بر تادرستی گفته‌های **ابن حجر عسقلانی** و دیگر قائلان به درگذشت رافع در روزگار معاویه. خبر درگذشت او در اطراف مدینه اعلام شد و پس از گردامدن مردم، **عبدالله بن عمر**

Fouad Ajami, *The vanished Imam: Musa al Sadr and the Shia of Lebanon*, London 1986; *EF²*, s.v. "Al-Rāfiḍa" (by E. Kohlberg).

عبدالله عیسی لو و محمد زارع شیرین کنندی /

MADDE YAYIMLANDIKTAN SONRA GELEN DOKUMAN

رافع بن خدیج، از صحابه و محدثان قرن اول. او از قبیله بنی حارثه اوس بود (→ **ابن قتبیه**، ص ۳۰۶؛ **ابن حجر عسقلانی**، ج ۲، ص ۴۳۶). کنیه‌اش را ابو‌خدیج و ابو‌عبدالله گفته‌اند (→ **ابن قتبیه**، همانجا؛ **ابن عبدالبار**، ج ۲، ص ۴۷۹). مادرش حلیمه دختر عروق بن مسعود بن سنان بن عامر از بنی‌بیاضه بود (ابن عبدالبار؛ **ابن حجر عسقلانی**، همانجاها). عموش، ظهیرین رافع، در بیعت دوم عقبه حضور داشت (میزی، ج ۱۲، ص ۴۶۹) و برادرش، رفاعة بن خدیج، نیز از اصحاب پیامبر اکرم بود (ابن قتبیه، ص ۳۰۷). **ابن اثیر** (ج ۲، ص ۲۲۴-۲۲۳)، میزی (ج ۹، ص ۲۲-۲۳) و **ابن حجر عسقلانی** (همانجا) سلسله‌نسب کامل او را نقل کرده‌اند که براساس آن، یکی از اجداد حارث بن خزرچ بن عمرو بوده و از همین رو، **ابن عبدالبار** (همانجا) به او نسبت خزرچی داده است.

رافع پس از ورود پیامبر به مدینه، اسلام آورد. به سبب سن کم او، پیامبر به رافع اجازه نداد در نبرد بدر شرک کند (→ **واقدی**، ج ۱، ص ۲۱؛ **ابن عبدالبار**؛ **ابن حجر عسقلانی**، همانجاها). در جنگ احمد نیز، پیامبر به همان سبب ابتدا با شرکتش در نبرد مخالفت کرد، اما با وساطت ظهیرین رافع که او را تیراندازی ماهر معرفی کرد، اجازه شرک در نبرد را یافت (→ **واقدی**، ج ۱، ص ۲۱۶؛ **طبرانی**، ج ۱، ص ۲۰۹، ج ۴، ص ۲۳۹؛ **برای روایتی دیگر** در این باره → **طبری**، ج ۲، ص ۵۰۵). در جنگ احمد، تیری به شانه یا سینه رافع اصابت کرد که تا هنگام مرگ بخشی از آن در بدنش ماند. پیامبر او را آزاد گذاشت که یا نوک پیکان را از بدنش خارج کند یا بگذارد تیر در بدنش بماند تا پیامبر در روز قیامت به آن شهادت دهد که رافع گواهی دادن پیامبر را انتخاب کرد (→ **ابن قتبیه**، ص ۳۰۶؛ **طبرانی**، ج ۴، ص ۲۳۹؛ **ابن عبدالبار**، ج ۲، ص ۴۷۹). از آن به بعد، او در بیشتر نبردهای صدر اسلام شرک داشت (→ **ابن عبدالبار**، ج ۲، ص ۴۷۹) و پیامبر او را عریف یا ناظر قبیله عربین حارثه انتخاب کرد (→ **ابن اثیر**، ج ۲، ص ۲۲۴؛ **ابن حجر عسقلانی**، ج ۲، ص ۴۳۶).

رافع از پیامبر و عموش ظهیر حدیث نقل کرده است (→ **مزئی**، ج ۹، ص ۲۲). کسانی چون این عمر، سائب بن یزید و جمعی از تابعین از او روایت کرده‌اند (→ **ابن عبدالبار**، ج ۲، ص ۴۸۰؛ **مزئی**، ج ۹، ص ۲۲-۲۳). روایات رافع از پیامبر

03 Mart 2013

RAFİ B. HADİC
İHMEYC

Behcetül Mehfîl - I, 24 ✓

Râfi b. Hadiç

İbn Hârûm, el-Fâsl, c. IV, s. 166, 240

297.47
HAZ-F

RAFİ B. HADİC

(297.9.KUZ.M)

El-Me'rif - (1. küt) - 306 vd.

٦٩ ع رافع بن خديج الأنصاري (*) (١) :

قدم أصحابه في خلافة عمر ، فأصاب بها عشرة أعد .

وحدثنا محمد بن عبد الله بن ربيعة ، قال : ثنا عبد الله بن عمران ،
قال : ثنا أبو داود (٢) ، قال : ثنا صفيفي بن سالم ، عن عبد الحميد الأنصاري ،

طبقات الحدائق بأصحابها

والواردات عليها

Rafic b. Hadre

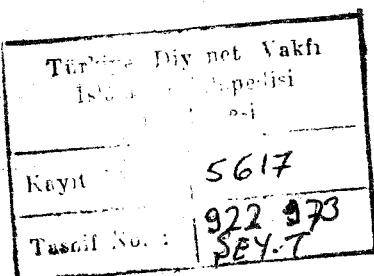
(251 - 252)

لأبي محمد عبد الله بن محمد بن جعفر بن حسان
المعروف بأبي الشیخ الأنصاری

٢٦٩ - ٢٧٤

دراسة وتحقيق
عبد الغفور عبد الحق مهمن البلوشي

الجزء الأول

مؤسسة الرسالة

(*) له ترجمة في «التاريخ الكبير» ٢٩٩/٣ للبخاري ، وفي «الثقافت» لابن حبان
١٢١/٣ ، وفي «أخبار أصحابه» ١/٦٧ ، وفي «الاستيعاب» ٤٩٥/١ ، وفي «أسد الغابة»
١٥١/٢ ، وفي «تجريد أسماء الصحابة» ١٧٣/١ ، وفي «تاريخ الإسلام» ١٥٣/٣ ، وفي
«سير النساء» ١٨١/٣ - وفيه : استصغر يوم بدر ، وشهد أحداً والمشاهد كلها ، وفي
«الإصابة» ٤٩٥/١ ، وفي «التهذيب» ٢٢٩/٣ ، والخرجي في «الخلاصة» ص ٩٨ .
وخدیج - بمعرفة مفتوحة - كما في «تبصیر المستبه» ١/٤١٨ يکنی أبا عبد الله ، أو أبي خديج .

(١) على هامش الأصل ، بجوار اسم رافع هذه العبارة : (من هنا سمع عمرو أصحابه) .

(٢) في أ - هـ : (داود) ، والتوصيب من الأصل ، ومن «أخبار أصحابه» ١/٦٧ ، وهو الطیالسی .

ترجم الرواة : محمد بن عبد الله بن ربيعة ، تقدم في ح ٨ ت ٣ . لم يوثق ، ولم يجرح . عبد الله بن عمران - سیأتي بترجمة رقم ٣٥ - صدوق .

أبو داود : وهو الطیالسی ، صاحب «المستند» ترجم له المؤلف . سیأتي برقم ٩٣ .
صفیی بن سالم : لم أعنده له على ترجمة .

عبد الحميد : هو ابن رافع بن خديج الأنصاري الحارثي ، روی عن جدته .

قال ابن إدريس : وعن شعبة : كذا في «التاريخ الكبير» ٤٤/٦ ، وجده لم أعرفها .

وعثمان : هو ابن عفان الخليفة الثالث ، تقدم في ح ١٤ ت ١٣ .

~~es-serkâni, Derr~~
Schäbe Fr Menâkibîl -
Kurâbetî ve's-Sahâbe
(Târik. Hûseyîn b. Abdullah
el-Umri) Diinek
1404 / 1984.

Rafîe b. Hadîc

١٧٤ رافع بن خديج بن رافع الانصاري

الخزرجي المداني

(ت ٦٩٣ هـ / ١٧٤ م)

صاحب النبي - ﷺ - استصرخ يوم «بدر» وشهد أحداً والشاهد كلها وأصابه سهم يوم «أحد» فانتزعه فبقي النصل في جمه إلى أن مات بآخر عمره . وكان عالماً بالزراعة وطرق الري .

روى جملة أحاديث وقيل إنه من شهد وقعة «صفين» مع علي . توفي سنة ثلاثة وسبعين أو أول سنة أربع وسبعين وهو ابن ست وثمانين سنة .

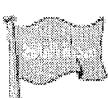
مسند أحمد : ٣٧٨/٦ ، طبقات الخليفة : ١٨٥/١ ، الحبر : ٤١ ، التاریخ الكبير : ٢٩١/٢ ، المعارف : ٣٠٦
الجرح والتتعديل : ٤٧١/٣ ، مشاهير علماء الأمصار : ٤٧١/٣ ، رقم ١٢ ، المستدرک : ٥٦١/٣ ، الطبراني الكبير : ٢٨٢/٤ ، جمدة
أنساب العرب : ٢٤٠ ، الاستيعاب : ٤٧٩/٢ ، الجع بين رجال الصحيحين : ١٣٩/١ ، لسان الغابة : ١٥١/١ ، تهذيب الأسماء
واللغات : ١٨٧/١/١ ، مرآة الجنان : ١٥٥/١ ، البداية والنهاية : ٢/٩ ، مجمع الزوائد : ٢٤٥/١ ، العبر : ٨٢/١ ، سير أعلام
النبلاء : ١٨١/٢ ، تهذيب التهذيب : ٢٢٧/٢ ، الإصابة : ٨٥/٢ ، ثغرات الذهب : ٨٢/١ .

صفحات جهادية .. ومقتارات علمية .. حكايات ولا أجمل .. وبطوطات

ولا أروع

تصدر في 1 و 15 من كل شهر

محتويات العدد

لسطين
الموقف

قادة

فتیان مؤمنون

رافع بن خديج

رضي الله عنه

الافتتاحية
سلف فوادى
صاحب الأذن
الوازعية
الذين
مسلمات خالدات
حكايات العم عن
الدين
جيتنى
أنا فلسطين(2)
فتیان مؤمنون
الإخلاص
الحكيم والأشرار
قومي إلى الصلة
كلمات ومعاني
يلهم
الصلادة
طارق أبو
الحسين
عزيزتي فتاة
المستقبل
الجزار الذائب
مهارات
ترسم وتلوّن
حكايات قبل النوم

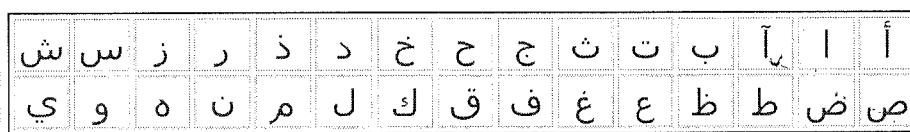
أخذ رسول الله صلى الله عليه وسلم وصحابته الكرام، يتأهبون لغزوة أحد، فكان الصحابة يجودون بأموالهم وأرواحهم في سبيل الله، يتسابقون في البذل والعطاء تسابقاً قل نظيره في الوجود. حتى الغلام الصغار كان لهم نصيب الأسد في هذا التسابق، فكان أحدهم يطأول ويمد رقبته كي يبدو أكبر سنًا، حتى لا يرده رسول الله صلى الله عليه وسلم لصغر سنه، ومن هؤلاء الأطفال الأبطال صديقنا رافع بن خديج، وهو دون الخامسة عشرة من سنه، ولكن رسول الله صلى الله عليه وسلم فطن لحيلة رافع الطيبة، ورده عن القتال لصغر سنه، وضعف بنيته.

اغرورقت الدموع في عيني رافع، وذهب مسرعاً إلى والده، يستجد به، وما إن رأاه والده حتى فهم سبب هذه الدموع الحرّى، فقال لأبنته رافع:

سأشفع لك عند رسول الله صلى الله عليه وسلم ، بشرط أن تشفع لي يوم القيمة إذا نلت الشهادة.

بحث

ابحث عن علم:

رافع بن خديج

رافع بن خديج رافع بن خديج (ع)

ابن رافع بن عدي بن تزيد الأننصاري الخزرجي المدني ،
صاحب النبي - صلى الله عليه وسلم - .استصغر يوم بدر ، وشهد أحداً والمشاهد ، وأصابه سهم
يوم أحد ، فانتزعه ، فبقي النصل في لحمه إلى أن مات ،
وقيل : إن النبي - صلى الله عليه وسلم - قال : أنا أشهد
لك يوم القيمة . روى جماعة أحاديث . وكان صحراؤياً ،
عالماً بالمزارعة والمساقاة .حدث عنه : بشير بن يسار ، وحنظلة بن قيس ، والسائل
بن يزيد ، وعطاء بن أبي رباح ، ومجاهد ، ونافع العمري ،
وابنه رفاعة بن رافع ، وحفيده عبادية بن رفاعة ، وأخرون .
وقيل : إنه من شهد وقعة صفين مع علي .قال خالد بن يزيد الهدادي - وهو ثقة - : أخبرنا بشر بن
حرب قال : كنت في جنازة رافع بن خديج ، ونسوة يبكين
ويولون على رافع ، فقال ابن عمر : إن رافعاً شيخ كبير لاطاقة له بعذاب الله ، وإن رسول الله - صلى الله عليه
 وسلم - قال : الميت يعذب بكاء أهله عليه شعبة : عن
 أبي بشر ، عن يوسف بن ماهك ، قال : رأيت ابن عمر
 أخذ بعمودي جنازة رافع بن خديج ، فجعله على منكبيه ،
 يمشي بين يدي السرير ، حتى انتهى إلى القبر ، وقال :
 إن الميت يعذب بكاء الحي .

قلت : كان رافع بن خديج ممن يفتى بالمدينة في زمان

رافع بن خديج

ابن رافع بن عدي بن تزيد الأنصاري الخزرجي المدنى صاحب النبي صلى الله عليه وسلم استصغر يوم بدر وشهد أحداً والمشاهد وأصابه سهم يوم أحد فانتزعه فبقى النصل في لحمه إلى أن مات وقيل إن النبي صلى الله عليه وسلم قال: "أنا أشهد لك يوم القيمة".

روى جماعة أحاديث وكان صحراوياً عالماً بالمزارعة والمساقاة. حدث عنه: بشير بن يسار وحنظلة بن قيس والسائب بن يزيد وعطاء بن أبي رباح ومجاهد ونافع العمري وابنه رفاعة بن رافع وحفيده عبایة بن رفاعة وآخرون.

وقيل: إنه من شهد وقعة صفين مع علي. قال خالد بن يزيد الهدادي - وهو ثقة -: أخبرنا بشر بن حرب قال: كنت في جنازة رافع بن خديج ونسوة يبكيان ويولوان على رافع فقال ابن عمر: إن رافعاً شيخ كبير لا طاقة له بعذاب الله وإن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: "الميت يعذب بكاء أهله عليه".

شعبة: عن أبي بشر عن يوسف بن ما هك قال: رأيت ابن عمر أخذ بعمودي جنازة رافع بن خديج فجعله على منكبه يمشي بين يدي

دایرۀ المعارف شیعه، جلد هشتم، سهان ۱۳۷۹.

Rafiha

12 AGUSTOS 2001

۱۰۵

رافع بن اشرس

جريان از دلایل امامت آن حضرت، و وسیله شناخت مدعیان دروغین امامت از راستگویان است. جراح بن عبدالله از وی روایت کرده است.

منابع: *أصول کافی*، ۱/ کتاب الحجۃ، باب ۸۱؛ *جامع الرواۃ*، سید مهدی حائری ۳۱۵/۱

رافع بن سلمة بن زیاد بن ابی الجعد اشجعی،
مولای بنی اشجع از جمله راویان مورد ثقہ و ارجمند شیعه است. وی در خاندانی مورد ثقہ و برومند پرورش یافت، و از دریای علوم و معارف اهل بیت عصمت کسب فیض نموده، و به محضر حضرت امام باقر و حضرت امام صادق (ع) راه یافت، و در عدد اصحاب ایشان قرار گرفت، او کتابی نیز داشته که بکیر ابن سالم را بینگر آن بوده است.

منابع: *رجال*، *نجاشی*، ۱۲۱؛ *رجال*، *طوسی*، ۱۹۴؛ *جمعی الرجال*، ۵۳؛ *جامع الرواۃ*، ۳۱۵/۱؛ *معجم رجال الحديث*، ۱۶۰/۷، سید مهدی حائری

رافع بن عمرو غفاری ابو جعیس، از راویان حدیث و صحابی رسول اکرم (ص) بوده، که در صحیح سلم از او حدیث آمده است. برادرش حکم بن عمرو غفاری نیز از صحابه یامبر (ص) محسوب است (← حکم بن عمرو غفاری). هر دو برادر به بصره رفتند و در آنجا سکونت کردند. اطلاع چندانی از زندگانی و گرایش رافع در دست نیست. بعضی از رجال نویسان عاصه گفته‌اند: پسرش عمران و نیز عبدالله بن الصامت از او روایت کرده‌اند.

منابع: *رجال*، *شیخ طوسی*، ۱۹؛ *الاصابة*، ۴۹۸/۱؛ *الاستیماب*، ۴۹۹/۱؛ *جامع الرواۃ*، ۳۱۵/۱؛ *تفییع المقال*، ۴۲۱؛ *اعیان الشیعه*، ۴۴۸/۶؛ *معجم رجال الحديث*، ۱۶۰/۷، سید مهدی حائری

رافع بن مالک بن العجلان خزرجی انصاری، از صحابه یامبر اکرم (ص) بوده، و یکی از نقایق انصار است که هنگام بیعت انصار یامبر آنان را به اشاره جبرئیل تعیین فرمود. وی نخستین مسلمان شده از قبیله خزرج به شمار آمده، و یکی از شش نفر انصار است که در مکه به محضر رسول خدا (ص) شرفیاب شدند، و آن حضرت آنان را به دین اسلام دعوت کرد و قرآن بر آنان تلاوت فرمود و همگی مسلمان شدند و چون به مدینه بازگشتند حقایق اسلام را برای قوم خود بیان کردند، به طوری که هیچ خانه‌ای از انصار نماند جز اینکه نام یامبر و دین اسلام در آن برده می‌شد. سال بعد دوازده نفر با یامبر اکرم (ص) در عقبه ملاقات و

خدمت حضرت رسیدو اجازه جنگ طلبید سپس به میدان رفت و پس از یک جنگ دلیرانه که بسیاری را به هلاکت رساند و جمع زیادی را خسی نمود از طرف سپاه کوفه به محاصره درآمد و بعضی گفته‌اند که رافع با جنگ شجاعانه‌ای در عصر عاشورا به شهادت رسید رضوان الله علیه. امام (ع) پیکر مطهر او را از میدان جنگ خارج نموده و به خیمه مخصوص شهداء اصحاب (ع) منتقل فرمودند و بعد توسط بنی اسد در مقبره دسته جمعی شهداء کربلا در پایین پایی حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) به خاک سپرده شد (دایرۀ المعارف تشیع، ۴۳۱).

منابع: *بصار العین*، ۱۰۸؛ *اعیان الشیعه*، ۴۴۸/۶؛ *نرسان السیحاء*، ۱۳۶؛ *وسیله الدارین*، ۱۳۶/۱؛ کربلا فی حاضرها و ماضیها، خطی عبد‌الحسین شهیدی صالحی

رافع بن اشرس همدانی کوفی، از راویان حدیث شیعه به شمار آمده است. شیخ طوسی او را از جمله اصحاب حضرت امام صادق (ع) نام برده است.

منابع: *رجال*، *طوسی*، ۱۹۴؛ *معجم الرجال*، ۵۳؛ *جامع الرواۃ*، ۴۲۱؛ *تفییع المقال*، ۴۲۱؛ *معجم رجال الحديث*، ۱۶۰/۷، سید مهدی حائری

رافع بن خدیج بن رافع انصاری اویسی (م - حدود ۷۴ق)، از اصحاب حضرت رسول اکرم (ص) و حضرت امیر مؤمنان علی (ع). گویند که در غزوه بدر به علت کمی سن پیامبر اکرم (ص) به او اجازه نبرد ندادند، سپس در بیشتر جنگ‌های زمان آن حضرت شرکت کرد، و در غزوه احد تیری بربدن او نشست که اثر زخم آن تا پایان عمر بر او باقی ماند. وی در زمان خلافت مولای متقدیان علی (ع) نیز - همچون بیشتر اصحاب یامبر اکرم (ص) - در جنگ‌های آن حضرت شرکت جست، و به دفاع از حریم ولایت پرداخت. جمعی از او حدیث آورده‌اند از جمله: مجاهد، و عطاء، و شعبی، و سلیمان بن یسار و حنظله بن قیس، و ... وی در شهر مدینه سکونت نموده و همانجا درگذشت.

منابع: *رجال*، *طوسی*، ۱۹؛ *الاصابة*، ۴۱؛ *الاستیماب*، ۴۹۵/۱؛ *جامع الرواۃ*، ۳۱۵/۱؛ *اعیان الشیعه*، ۴۴۷/۶؛ *معجم رجال الحديث*، سید مهدی حائری ۱۶۰/۷

رافع بن سلمة، از جمله راویان حدیث شیعه بوده است. وی محضر حضرت امیر المؤمنین علی (ع) را دریافت، و جریانی از جنگ نهروان - که از شاهدان عینی آن بوده - حکایت کرده، که آن

رافع بن خديج

(- ١٢ ق / ٦١١ م)
(المدينة ٧٤ هـ / ٦٩٣ م)

رافع بن خديج بن رافع بن عدي ، أبو عبد الله ، الأنصاري ، الأوسي ، الحارثي
المدني ، الصحابي .

استصرفة النبي صلى الله عليه وسلم يوم بدر فرده ، وأجازه يوم أحد فشهدها ، وشهد
الختن ، وأكثر المشاهد ، أصابه سهم يوم أحد فنزعه ، وبقي نصلة في جسمه إلى أن مات .
استوطن المدينة ، وكان عريف قومه فيها ، وروي له ٧٨ حديثاً ، وانتقضت جراحته
بعد ذلك فمات سنة ٧٤ هـ ، عن ست وثمانين سنة ، وقال البخاري : مات زمن معاوية سنة
٥٩ هـ ، وقال ابن حجر : وهو المعتمد ، وشهاد صفين مع علي رضي الله عنهم ، وأخذ عنه
كبار التابعين !!

(١) الإصابة ١٨٦ / ١ ، أسد الغابة ٤٩٥ / ٢ ، الاستيعاب ١١٠ / ٢ ، تهذيب الأنساء ١٨٧ / ١
الخلاصة ٣١٤ / ١ ، مشاهير علماء الأمصار ١٢ ، الأعلام ٣٥ / ٣ .